

Nuuk den 7. Marts 2012

Tusarniaanermi akissut uunga: Misissuinissamik qinnuteqaat akuersissummik annertusinnineq nr. 2009/16

Aallaqqaasiullugu oqaatigerusupparput akuersaarsinnanngilluinnaratigu Aatsitassanut Naalakkersuisip tusagassiutitigut London Mining Greenlandip misissueqqinnissamik akuerineqarnissamut kissaataanik ajoriffissaqannginneraalluni nalunaaruteqarmat, aali tusarniaaneq suli ingerlasoq. Assut ajuusaarnarpoq nunap politikikkikut siuttui innuttaasut soqutigisaannik pingaernerutitsinatik suliffeqarfinnik nunap pigisaanik aterusuttunik pingaartitsinerummata.

Tamatuma saniatigut ataqqinninnginnerujussuaq innuttaasunillu ilaatitserusunnginneq tupinnaannarpoq, Aatsitassanut Pisortaqarfiup tusarniaanermi pappillissat tuluttut allatat nassiummagit. Taamaasillutillu innuttaasut amerlanersaasa suut qinnuteqaatigineqarnerinik paasinninnissaraluinut mattussillutik. Taanna iliuseq ataqqinnissuseqanngitsoq demokratiskiusumillu isigissagaanni periuseq akuersaarneqarsinnaanngilluinnartoq uppersaataaginnarpoq massakkut pisut sumiiffinnut eqqartorneqartunut aseruissaqisut - sumiifiit kinguaariippassuarnit atorneqarsimasut, kinaassusaannullu ilanngulluinnarsimasut.

Ajornartorsiut alla, demokratiskiusumik isigalugu, tassaavoq erseqqissunik tigussaasunillu aaliangersagaqanngimmat qanoq tusarniaanerit ingerlasarnissaannut tunngasunik. Tamakku paasissutissat toqqoqqasutullusooq tuluttut allassimapput Aatsitassarsiornermut Pisortaqarfiup nittartagaani aammalu suliffeqarfiinnarnut aatsitassarsiuulerusuttunut saaffiginnittuullutik. Innuttaasut amerlanerpaartaat tamakkuninnga ilisimasaqalernissaminnut mattusimaneqarput. Eqqarsaallannaqaaq ernumaammernarlunilu pisortat ingerlataat politikerinit ingerlanneqartutut ittussaagaluq, nunallu ineriartoqqinnissaanut aaliangeqqataalluinnartuusoq, inummit ataasiinnarmit naalagaaffigineqartutut aammalu ittangalluinnartutut isikkoqarmat.

Aatsitassanut Pisortaqarfiup suliniutinik nassiuiaataani atuarneqarsinnaavoq, suliassatut qinnuteqaatit misissuinerit qinnuteqaatigineqarsimasut aammalu suli atuilernissamut qinnuteqaateqartoqarsimangitsoq. Tamanna maluginiassallugu pingaaruteqarpoq, tassami suliluunniit inuiaqatigiinnut ataavartitsinissamik naliliisoqanngimmat taamaammallu suli naliliisoqarsinnaanani pinngortitamut sunniutipilussai ilumut suliniutip iluaqutissartaanut nallersuunneqarsinnaanersut. Taamaammat kissaatiginaraluarpoq sanaartornissamut tunngasut atuinissamut qinnuteqaammut tunngatinneqarnissaat. Tassungami atasussaagaluarpot.

Ajornartorsiut uissuumminarnerpaaq tassaavoq sulariumallugit qinnuteqaatigineqartut sunniutissaattut naliliinerit tusarniaanermi pappilissanut ilaatinneqartoq *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works* Orbicon A/S-imit sularineqarsimasumi taamaallaat sammineqarmata sularineqartussarpiat sunniutissaat, ilanngunneqarsimanatillu sularineqartussat sinneri aammalu sunniutissat arlallit ataatsikkuulernermikkut sunniutaat annerusoq. Paasiuminaatsut ilagaat tammaarfiit, ikaartarfiit aqquserngillu "utaqqiisaasutut" taamaammallu "annikitsuinnarmik" sunniutilittut nalilerneqarmata, uffalu siunertaasooq tamakku ataavartunik taarserneqarnissaat sumiiffimmit nikisinnagit. Taamaammat ilisimasaqareersunuinnaq aammalu eqqunngitsumik oqarneruvoq Orbicon A/S-ip allagaani *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works* allaqqasooqarmat sunniutissat sulianit ataasiakkaanit pisut mikisuararsuusut

utaqqiisaaginnaanera peqqutaalluni, tamatumalu kingorna aamma allaqqalluni ataavartussamik aqquserniornissaq pilersaarutaasoq, ruujorersualiortoqassasoq minnerunnngitsumillu aamma mittarfiliortoqassasoq, Ilulialiup qinnguani pinngortitami sunnertiaqisumi.

Taamaammat *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works* nalilerneqartariaqarpoq amingaateqangaarami Aatsitassanut Pisortaqarfiup pinngortitamut sunniutissanik naliliinermi malitassatut aaliangersagai malillugit angusisinnaanngitsutut. Taakkunani malitassatut aaliangersakkani Bilag 1 stk. 5-imi allaqqavoq pinngortitamut sunniutissanik naliliinermi uku ilanngunneqassasut “Cumulative impacts: An evaluation of the impacts caused by the activities in combination with other industrial operators in the region and in combination with other human activities in the area (e.g. fishing and hunting)”.

Aatsitassanut Pisortaqarfiup malitassatut aaliangersagaani allaqqavoq pinngortitamut sunniutissanik naliliinerup imarissagai pinngortitamut sunniutissanik naliliineq suliniutip siunertaanik aammalu tunuliaqutaanik allaqqasoqassasoq. Orbicon A/S-illi *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works* isumaqarnarpoq pingasunik tammaarfiliornissamut aammalu taakkununga atasunik suliaqarnissamut siunertaasoq ukiuni kingullerni qillernermik suliaqarsimanerup akisuallaarsimaneri, tassunga peqqutaalluni atortussat qulimiguulimmik angallanneqartariaqarsimaneri aammalu London Mining Greenland A/S-ip (LM) soqutigisariunnaarsimagaa asimi suliaqarnermi inatsisit eqqaaneqareersutut 2.1 stk. 4 aamma LMip siunissami kissaatiginerugaa “akuersaakkamik” sulinissani. Suliassatut pilersaarutigineqartuni piffissaliussamut ataqatigiisikkuminaatsupilussuuvoq, peqqutaalluni LM-ip nittartagaani 5. marts 2012 allaqqammat qillerinissamut pilersaarut 2011-ip ingerlanerani naammassineqarsimasoq.

Tassani *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works* immikkoortoq 2.1. stk. 3-mi eqqaaneqarpoq, suli 2000-3000 meterinik qilligassaqartoq, kisiannili eqqaaneqarani misissuinertut qillerinerussanersoq imaluunniit sanaartornermut tunngatillugu qillerineq ingerlassanersoq. Taamaammat nalorninarartoqarlunnarpoq sunarpiaq uani suliarissallugu qinnutigineqarnersoq.

Piomasqaat alla Aatsitassanut Pisortaqarfiup saqqummersissimasaa avatangiisit inuiaqatigiillu aningaasaqarnerata nalilersorneqarnerannut tunngasoq tassaavoq *Guidelines for Social Impact Assessments for mining projects in Greenland* tassa *Benefit and Impact Plan*. Taanna pilersaarut Aatsitassanut Pisortaqarfiup maleruaqqusai malillugit naammassereersimasussaavoq sanaartorneq aallartitsinnagu. *Benefit and Impact Plan*-ip suli naammassisimannginerata saniatigut *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works*-ip amigaataasa ilagaat sooq sumiiffimmi tammaarfiit pingasut aqquserngillu pisariaqarnerannik qanorlu iluaqutissartaqarnerinik nassuiaaneq, aali allaqqasoqaraluartoq sulianik aallartitsineq aatsitassarsiornissarpiaqmut attuumassuteqanngitsoq. Taamaammat isumaqarnarpoq suliaralugit aallartinniakkat inatsisitigut tunngavissaat iluamik inissinneqarsimannngitsut.

Aamma Aatsitassanut Pisortaqarfiup avatangiisinut sunniutissanik naliliinermi maleruaqqusaanut tulluussorinannigilaq *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works* annertunerusumik sooq LM-ip Aningannaami tammaarfia sooq atuinneqarsinnaannginnersoq nassuiaasoqarsimannngimmat. Taassuma tammaarfiup suliassanut qinnutigineqartunut atuinerneratigut Qussuup Tasersuullu kujammut isuata akornanni pinngortitami aserorterinissaraluaq avaqqunneqarsinnaagaluarpoq. Ajoraluartumillu takussutissaqarluni sumiiffinnik atorneqarsinnaasunik pingasunik nalilersuineq LM-ip aningaasaqarneranik tunngaveqartoq, taamaammallu pinngortitatta illersorneqarnissaa annikitsuinnarmik isiginiarneqarluni.

Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works-imi amigaat alla malunnarluinnartoq tassaavoq paasissutissat nutaanerpaat pissarsiarineqarsinnaasut atorneqarsimannngimmata. Eqqarsaallannarpoq Pinngortitaleriffiup saqqummersitaa kingulleq piffimmi atussallugu qinnutigineqartumi tuttoqassutsimut tunngasoq paasissutissanik aallerfittut imaluunniit suliap aallartinnnginnerani pinngortitap qanoq inneranik nassuiaatitut atorneqarsimannngimmat. Paasissutissat taakku nalunaarusiami *Status of two West Greenland Caribou populations 2010 (Technical Report No.78, 2011, Greenland Institute of Natural Resources)*-imi saqqummiunneqartut sulariniakkat qanoq Akia-Maniitsoq-mi tuttoqassutsimut sunniteqassanersut eqqartornerani atussallugit eqqaassallugilluunniit pissusissamisut illuinnaraluarpoq.

Pinngortitaleriffiup nalunaarusiaani Bilag 8-mi atuarneqarsinnaasutut ersarissarneqarpoq isit sungiussisimannngitsut tuttumik takunninnissaminut sapernerusartut, taamaammallu tuttumik kisitsisup tuttu amerlanngitsuinnaat sumiiffimmi takusimasinnaagai ilimanarluni. Taamatut inerniliinerup erseqqissarpaa Orbicon A/S-ip Pinngortitaleriffiullu Narsarsuarmi Ilulialimmilu tuttu kisitsinerisa assigiinnngissusaat ersarilluinnartoq. Taakku tamarmik sumiiffimmi tassanerpiaq marts 2010-mi tuttu kisitsisimapput, Pinngortitaleriffik aatsaat taama amerlatigisunik Narsarsuarmi Ilulialimmilu tuttoqarneraavoq (Figur 8, qupperneq 19), Orbicon A/S-ili *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works*-imi qupperneq 26-mi allalluni sumiiffimmi tassanerpiaq kulavannik norralinnik takusaqarsimanatik. Taamaasilluni apeqqusernarsipput Orbicon A/S-i ilimut asimi tuttu takunnississaassusilinnik kisitsisitsisimanersut.

Orbicon A/S-ip Pinngortitaleriffiullu tuttu kisitsisimanerisa inerneri ersarilluinnartumik assifiinnngissutillit assut ernumaammernarpoq, aammalu *Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works*-ip inerniliussaasa uppernassusaat assut apeqqusernarlisillugit. Pinngortitaleriffiup nalunaarusiaa malillugu Qussuup Ilulialiullu akornanni tuttoqarfik Akia-Maniitsup tuttuinut upernaakkut pingaarnersaarpoq, tassa tuttorpassuit ataatsimoorfigisarmassuk. Tamanna aamma nammineq isinik Pinngortitaleriffiup nalunaarusiani nr. 78, 2011, qupperneq 19-imi takuneqarsinnaavoq.

Uagut taassuminga nunamik atuisutut, qangatullu atuisut aamma sinnerlugit innersuussutigerusupparput nunap taassuma aserorterneqannnginnissaanik aammalu akorsiinnaasunik sulariarfiunnginnissaanik. Kisiannili isumaqatigiissusiornikkut nunatta aningaasanik iluanaaruteqaleraluarpat suliffissanillu pilersitsiviussappat nalilersoqqikkusussinnaavarput ataatsimoorullugu pinngortitaatitsinnik aseruneq ilimut aningaasanut taakkununga nallersuunneqarsinnaanersoq. Kisiannili *Impact and Benefit Plan*-imik naammassisaqartoqartinnagu sukkavallaamik aaliangerneruvoq nunamik tamassuminga aserorterinissamat akuersissummik tunniussissalluni aammalu Akia-Maniitsoq-mi tuttoqarfimmut piniariartarfimmullu tamarmut ulorianartorsiutitsinerulluni.

Pinngortitaleriffiup nalunaarusiaa malillugu tuttu tassani nunaminertarmiittut ikiliartorput taamaammalu tuttu kingunipiloqarsinnaallunni ukiuunerani najortagaat aserussallugu.

Evaluation of Environmental and Socio-economic Impacts for the construction of 3 camps and associated works-ip siulittuutigaa tuttoqarfimmik sunniineq maannakkut annikitsuinnaassasoq sularineqalersut utaqqiisaaginnaq sularineqalermata. Kisiannili taamatut tunngavilersorneq uppernassuseqanngilaq suliassat allat tassani naliliinermi ilanngunneqannngimmata, taamaammallu uppernassusaa apeqquserneqarsinnaalluni.

Taamaammat isumaqarpugut akisussaassuseqannngitsuliornerusoq uku misissueqqinnissamat qinnuteqaammi aaliangernernissamat tunngavissatut tunniunneqartut tunngavigalugit massakkut

aaliangissalluni. Tamatuma saniatigut isumaqarpugut nunatsinni suliniutit angisoorsuit tamarmik unitsikkallarneqassasut nuna tamakkerlugu oqallinnikkut inuiaqatigiit massakkut siunnerfigiligaannut tunngasunik ilisimasaqarnerulerneq isumaqatigiinnerulernerlu anguneqartinnagit. Inuiaqatigiinni soqutigisaqatigiiffiit kattuffiillu tamaasa suleqatigalugit tusarniaanermut tunngasunik oqallitsitsinermik periusissaliornermillu ingerlatsisoqartariaqaralarpoq, suliniutit angisoorsuit aallararnerneqariaraluarnissaat sioqqullugu.

Inuss. inuull. / Venligst

Avataq og Jens Erik Kirkegaard

